

REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2022

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter øyepål i 2022 i all hovedsak reguleres tilsvarende som inneværende reguleringsår.

Det vises til forslag til ny forskrift om fiskeritillatelse og kvotefaktorer som er sendt på høring med frist 12. februar 2022. Det legges til grunn at høringen ikke får virkning for reguleringen for 2022.

2 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2020

På grunnlag av rådet fra ICES ble øyepålkvoten i NØS satt til 83 553 tonn i 2020. Kvoten kunne fiskes i perioden 1. april til 31. oktober. Norges kvote i EU-sonen var 14 500 tonn. Øyepålfisket ble regulert med maksimalkvoter fastsatt med grunnlag i en kvoteenhet. Ved sesongstart ble kvoteenheten for fartøy som fisker i NØS satt til 10,0, mens fisket i EU-sonen ble regulert med maksimalkvoter basert på en kvoteenhet på 0,5. Kvoteenheten i NØS ble fastsatt til 12,5 den 17. juli, til 17,5 den 5. august og til 25,0 den 8. september. Årsaken til økningen var at noen fartøy med lav konsesjonskapasitet hadde fisket sin kvote. Samtidig var totalt fisket kvantum ikke i nærheten av totalkvoten. Dermed var det ingen grunn til å stoppe fisket for de aktuelle fartøyene, og kvoteenheten ble økt. Kvoteenheten i EU-sonen ble økt til 0,75 den 8. september. Fisket i EU-sonen ble stoppet 11. november som følge av at kvoten var beregnet oppfisket.

Totalt ble det fisket 48 994 tonn i NØS og 14 783 tonn i EU-sonen i 2020.

3 FISKET ETTER ØYEPÅL I 2021

ICES tilrådte at øyepålkvoten i perioden 1. november 2020 til 31. oktober 2021 ikke skulle overstige 254 038 tonn. Bestanden ble vurdert til å være i god tilstand, gytebestanden ble vurdert til å være stor og rekrutteringen hadde vært god i tre år på rad.

Norges kvote i NØS ble satt til 127 019 tonn i perioden 1. april til og med 31. oktober. Kvoteenheten ble satt til 20 ved sesongstart. Tradisjonelt har Norge fått øyepålkvote i EU-sonen som en del av det årlige kvotebyttet med EU. Denne kvoten har blitt fisket i britisk farvann. Etter at Storbritannia gikk ut av EU 1. januar 2021 ble det ikke aktuelt å fortsette med å overføre øyepålkvoter fra EU til Norge. Etersom Norge og Storbritannia ikke ble enige om fiskeritavtaler for 2021 har ikke norske fartøy øyepålkvote utenfor NØS i 2021.

Kvote- og fangstutviklingen over en 10-års-periode fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over norske kvoter og fangster av øyepål i perioden 2012-2021

År	Kvoter (tonn)			Fangster (tonn)				Verdi (1000 kr)
	NØS	EU-sonen	Britisk sone	NØS	EU-sonen	Britisk sone	Totalt	Total
2012	20 000	5 000	-	2 756	2 194	-	4 952	11 172
2013	137 000	20 000	-	26 807	20 332	-	47 139	84 010
2014	108 000	15 000	-	10 798	8 047	-	18 845	32 212
2015	163 000	15 000	-	28 558	15 807	-	44 366	85 296
2016	195 000	15 000	-	21 353	15 006	-	36 359	94 602
2017	179 235	25 000	-	13 860	7 664	-	21 524	33 540
2018	75 978	15 000	-	12 841	12 666	-	25 506	65 342
2019	67 730	14 500	-	44 923	14 840	-	59 763	177 274
2020	83 553	14 500	-	48 994	14 783	-	63 778	192 500
2021	127 019	-	-	29 420	-	-	29 420	89 593

Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 19. oktober 2021.

4 BESTANDSSITUASJONEN FOR ØYEPÅL

Øyepål er en kortlevd fisk. Rekrutteringen varierer sterkt og påvirker både gyte- og totalbiomassen. Variasjoner i rekrutteringen har således umiddelbar effekt på bestandsutviklingen.

ICES ga 9. oktober 2021 råd om totaluttaket av øyepål for perioden 1. november 2021 – 31. oktober 2022. I rådet kommer det frem at gytebestanden er over B_{pa} . Rekrutteringen var høy i 2018 og 2019 men klart nedadgående i 2020 og 2021. Totaluttaket i Nordsjøen og Skagerrak (ICES-område 4 og 3.a.) var ca. 104 000 tonn fra 4. kvartal i 2020 til september 2021. Basert på en MSY-tilnærming tilrår ICES at fangstene av øyepål i Nordsjøen og Skagerrak ikke overstiger 118 273 tonn i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2022. Dette er en nedgang på ca. 135 000 tonn fra rådet for 2021.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER ØYEPÅL I 2022

Tilsvarende som tidligere år legger Fiskeridirektoratet til grunn at det fastsettes en norsk kvote som utgjør 50 % av ICES-rådet. Dette innebærer at den norske kvoten blir 59 137 tonn i 2022. Endelig totalkvote og en eventuell kvote i britisk sone foreligger ikke før kvoteforhandlingene med Storbritannia for 2022 er avsluttet. Til tross for en kraftig reduksjon i anbefalt uttak, legger Fiskeridirektoratet til grunn at den norske kvoten blir forholdsvis høy også i 2022.

En av hovedutfordringene i fisket med småmasket trål (16 mm maskevidde) etter øyepål er den store innblandingen av yngel og småfisk i fangstene, samt bifangst av fisk i gytemoden alder. Bestandssituasjonen for flere arter som tas som bifangst i fisket etter øyepål med småmasket trål er på nåværende tidspunkt dårlig. Særlig gjelder dette for torskebestanden i Nordsjøen og Skagerrak. I tillegg til den uheldige beskatningen av yngel og småfisk er det utfordrende å fastslå den reelle artssammensetningen i fangstene, senest dokumentert i Fiskeridirektoratets rapport 21. oktober 2020 om artssammensetning og lengdefordeling i

fisket med småmasket trål etter målartene øyepål og kolmule i perioden 2014-2019. For å sikre at fisket gjennomføres ut fra hensynet til bærekraftig beskatning av fiskebestandene totalt sett, har det blitt innført flere tiltak det siste tiåret, bla. Real Time Closures, permanente stengte områder og innføring av sorteringsrist. Et annet sentralt tiltak har vært å begrense sesongen til en periode på året hvor det er mindre sannsynlighet for stor innblanding av yngel og småfisk. Erfaring og informasjon fra Kystvakten tilsier at risikoen for stor innblanding av hvitfisk inkl. torsk, og sild øker om høsten og vinteren.

Fiskeridirektøren anbefaler derfor at årets reguleringer videreføres i 2022. Dette innebærer at fisket som utgangspunkt reguleres med formål om å unngå uønsket bifangst, og at det derfor kun åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober. Erfaring tilsier at dette sammenfaller med perioden hvor øyepål trekker inn i NØS i fangstbare mengder.

Fiskeridirektøren bemerker at det er økende grad av sannsynlighet for innblanding av annen fisk mot slutten av perioden. Det forutsettes derfor at Kystvakten og Fiskeridirektoratet overvåker fisket og iverksetter tiltak dersom innblandingen av annen fisk eller yngel blir for stor.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes opp for et direktefiske etter øyepål i NØS i perioden fra og med 1. april til og med 31. oktober 2022.

Fiskeridirektøren foreslår at Fiskeridirektoratet gis hjemmel til å fastsette maksimalkvoter på fartøynivå tilsvarende som inneværende reguleringsår og at direktoratet kan stoppe fisket når den nasjonale kvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at det ikke skal være tillatt med bifangst av øyepål i fisket etter andre arter med mindre fangsten av øyepål kan avregnes mot fartøyenes øyepålkvote.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket etter øyepål eller innføre områdebegrensninger ved stor innblanding av fisk under minstemål eller bifangst av makrell overstiger 10 % i vekt i de enkelte fangster.

Forutsatt at Norge får øyepålkvote i britisk sone i 2022, foreslår Fiskeridirektøren at fisket reguleres med maksimalkvoter. Forutsatt at det ved fiske i britisk sone er påbudt å bruke sorteringsrist foreslår Fiskeridirektoratet å videreføre bestemmelsen som ble innført i 2017 om at norske fartøy ikke kan fiske etter øyepål i britisk sone og i NØS på samme tur.

6 BIFANGST I INDUSTRISTRÅLFISKET

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet til om fangstregistreringen er korrekt ved mottak av fisk til industriformål. Det finnes følgelig ikke sikre tall på hvor mye makrell som tas som bifangst i disse fiskeriene. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes å gjennomføre en troverdig kvantifisering av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottaker. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte.

Fiskeridirektoratet hadde forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing på høring i 2017/2018. Formålet med forskriftsforslaget var å forbedre dagens prøvetakingssystem ved landing av industriråstoff for å oppnå en mer korrekt registrering av ressursuttaket. Fiskeridirektoratet sendte sin gjennomgang av høringsinnspillene, samt tilrådning til NFD 3. april i 2019.

Når det gjelder forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster ved landing har det blitt gjennomført en ny høringsrunde. Bakgrunnen for at det er gjennomført en ny høring er blant annet at det etter innspill fra høringsinstansene har Fiskeridirektoratet foretatt en rekke vesentlige endringer på det opprinnelige forslaget. Blant annet er kravene til bygningsmessige endringer i stor grad tatt bort og kravene til selve prøvetakingen er justert. Det er også registrert at danske myndigheter har innført tilsvarende krav til prøvetaking ved landinger til mel- og oljeproduksjon, og at disse prøvetakings- og kontrollplanene er godkjent av EU-kommisjonen. I tillegg har prosessen tatt tid. Høringsfristen gikk ut 5. oktober 2021. Fiskeridirektoratet vil utarbeide et nytt forslag som vil oversendes NFD for endelig behandling.

Fiskeridirektoratet har undersøkt artssammensetning og lengdefordeling i fisket med småmasket trål etter mållartene øyepål og kolmule. Basert på 9 tokt i perioden 2014-2019 er det gjort en analyse av dette fiskeriet. Funnene viser blant annet at 143 tonn (om lag 6 % av totalt kvantum) ble ført på feil art på sluttseddel på de 9 toktene totalt sett. For mållarten øyepål er seddelført kvantum 87 tonn høyere enn det som fremkommer i Fiskeridirektoratets resultater. Torsk, hyse, sei og nordsjøsild var blant artene hvor seddelført kvantum var lavere enn det som fremkom i Fiskeridirektoratets resultater. Videre registrerte Fiskeridirektoratet i alt 74 forskjellige arter/ kategorier samlet sett på toktene, mens det var oppgitt 23 arter/ kategorier på de ni sluttsedlene fra toktene. Det ble også registrert fisk under minstemål av viktige kommersielle arter.